

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายณภดล เทพพิทักษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๖/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ๑๔/๒๕๖๒

วันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { ศาลแขวงพระนครใต้ ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ มาตรา ๒๒๗ และมาตรา ๒๒๗/๑
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ และมาตรา ๒๙ วรรคสอง หรือไม่

ความเห็น

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ มาตรา ๒๒๗
และมาตรา ๒๒๗/๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ และมาตรา ๒๙
วรรคสอง

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง ได้บัญญัติรับรองหลักนิติธรรมไว้เป็นหลักพื้นฐานสำคัญ
ในระบอบประชาธิปไตยที่มุ่งหมายจะจำกัดอำนาจผู้ปกครอง โดยบังคับให้รัฐต้องเคารพสิทธิของปัจเจกบุคคล
และใช้อำนาจรัฐในขอบเขตของกฎหมายซึ่งกฎหมายนั้นต้องชอบด้วยรัฐธรรมนูญและหลักกฎหมายทั่วไป
มาตรา ๔ เป็นบทบัญญัติที่มีความมุ่งหมายกำหนดหลักประกันเพื่อคุ้มครองความเท่าเทียมกันของบุคคล
สิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลและปวงชนชาวไทย โดยวรรคหนึ่งบัญญัติเพื่อการคุ้มครองบุคคล
ทุกคนที่อยู่ในประเทศไทย เพื่อเป็นหลักประกันในเรื่องการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ
เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลทุกคนตามหลักสากล ส่วนวรรคสองได้บัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครอง
ประชาชนชาวไทยที่จะได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน และมาตรา ๒๙ วรรคสอง
ได้บัญญัติเพื่อเป็นหลักประกันสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
โดยกำหนดว่าก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้น

เสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ ทั้งนี้การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันการหลบหนีเท่านั้น จะบังคับให้บุคคลให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองมิได้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักสากลในเรื่องเอกสิทธิ์ที่จะไม่ให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองในคดีอาญา เพื่อคุ้มครองสิทธิของจำเลยในคดีอาญา

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ มาตรา ๒๒๗ และมาตรา ๒๒๗/๑ เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อประโยชน์ในกระบวนการค้นหาความจริงในคดีอาญา การสืบพยานหลักฐาน และการรับฟังพยานหลักฐานของศาล ถึงแม้ว่ามาตรา ๒๒๖/๓ จะบัญญัติห้ามรับฟังพยานบอกเล่า แต่มิได้เป็นบทตัดพยานที่ได้ัดขาดหรือเคร่งครัด เนื่องจากได้บัญญัติเหตุยกเว้นให้ศาลใช้ดุลพินิจรับฟังพยานบอกเล่าได้ จึงแตกต่างจากการพิจารณาคดีที่ใช้ระบบคณะลูกขุน (jury) ซึ่งคณะลูกขุนมาจากการคัดเลือกตัวแทนของประชาชนที่ไม่ต้องมีความรู้กฎหมายก็ได้มานั่งพิจารณาคดีคู่กับผู้พิพากษาในศาลชั้นต้น การรับฟังพยานหลักฐานของคณะลูกขุนจึงเป็นไปอย่างมีข้อจำกัด การที่ประเทศไทยตราประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาทั้งสามมาตราดังกล่าวข้างต้นขึ้นจึงเป็นไปเพื่อให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาให้เป็นธรรมและเหมาะสมแก่รูปคดีสอดคล้องกับหลักนิติธรรม นำไปสู่การรวบรวมพยานหลักฐานทั้งหมดเพื่อพิสูจน์ว่าจำเลยมีความผิดหรือบริสุทธิ์ การจะวินิจฉัยชี้ขาดคดีอาญามีมาตรฐานการพิสูจน์ในคดีอาญาอยู่แล้วว่าศาลจะต้องฟังพยานหลักฐานจนปราศจากเหตุอันควรสงสัยว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริงจึงลงโทษจำเลยได้ ประกอบกับมาตรา ๒๒๖/๓ วรรคสาม ให้สิทธิคู่ความในคดีร้องคัดค้านได้หากเห็นว่าศาลไม่ควรรับฟังพยานบอกเล่าใด จึงเป็นการตราบทบัญญัติแห่งกฎหมายโดยคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของคู่ความและใช้บังคับแก่คู่ความทุกฝ่ายที่มีสาระสำคัญเหมือนกันอย่างเท่าเทียมกัน มิได้เป็นการเลือกปฏิบัติกับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เป็นไปตามหลักการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค การรับฟังพยานบอกเล่าของศาลในชั้นไต่สวนมูลฟ้องถือเป็นเรื่องระหว่างโจทก์กับศาล มาตรฐานการชั่งน้ำหนักการรับฟังพยานหลักฐานในชั้นนี้จึงเป็นไปเพียงเพื่อประกอบการพิจารณาว่าคดีมีมูลเพียงพอที่ศาลจะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่เท่านั้น

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ มาตรา ๒๒๗ และมาตรา ๒๒๗/๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ และมาตรา ๒๙ วรรคสอง

(นายณกต เทพพิทักษ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ